

MÁRCIUS

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elnöksége legutóbbi, februári ülésén – egyebek között – a *Fizikai Szemlével* is foglalkozott. Jóváhagyta a szerkesztőbizottság némileg megváltozott összetételét. (Már előző lapszámunk is az új szerkesztőbizottság névsorával jelent meg.) A régóta változatlan összetétel megváltoztatását több dolog indokolta. A legfontosabb ok, hogy néhány tag – más feladataira vagy korára való tekintettel – nem vállalta tovább a tagságot. A lemondott tagoknak, *Faigel Gyulának*, *Gyulai Józsefnek*, *Németh Juditnak* és *Szatmáry Zoltánnak* köszönjük eddigi tevékenységüket. A változtatások további célja, hogy a szerkesztőbizottságban a magyarországi fizika minden fontos kutatóhelye és a fizika minden részterülete képviselve legyen.

A Társulat alapszabályának megfelelően a szerkesztőbizottságba két tagot az MTA Fizikai Tudományok Osztálya delegálhat. A XI. Osztály *Biró László Pétert* és *Gyürky Györgyöt* bízta meg. *Biró László Péter* az MTA levelező tagja, az MTA Energiatudományi Kutatóközpont Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézete Nanoszerkezetek Osztályának kutatóprofesszora, akinek örömmel gratulálunk most elnyert Széchenyi-díjához, amit a szén alapú nanoszerkezetek és nanoarchitektúrák kutatásában elért, széles körű nemzetközi elismerést kiváltó eredményei, a nanométeres skálájú anyagtudomány hazai meghonosításában játszott szerepe, valamint iskolateremtő oktatói tevékenysége elismeréseként kapott. *Gyürky György* az MTA doktora, az MTA Atommagkutató Intézet tudományos tanácsadója, kutatási területe nukleáris asztrofizika. 2008-ban elnyert egy ERC Starting Grant projektet, az ELFT Magfizikai Szakcsoportjának elnöke.

A főszerkesztő által felkért és az ELFT elnöksége által jóváhagyott új tagok: *Hebling János*, *Koppa Pál*, *Simon Ferenc* és *Takács Gábor*. *Hebling János* professzor, az MTA doktora, a Pécsi Tudományegyetem Kísérleti Fizika Tanszékének vezetője, kutatási területe lézerfizika, ultrarövid THz-es impulzusok előállítása. *Koppa Pál* az MTA doktora, egyetemi tanár, a BME Természettudományi Kar Atomfizika Tanszékének vezetője, kutatási területe korszerű optikai technológiák és alkalmazások. *Simon Ferenc* az MTA doktora, a BME Természettudományi Kar Fizika Tanszékének professzora, ERC és Lendület pályázatok nyertese. Szakterülete szilárdtestfizika, kondenzált anyagok fizikája, spintronika, az ELFT Szilárdtestfizikai Szakcsoport titkára. *Takács Gábor* az MTA doktora, a BME Természettudományi Kar Elméleti Fizika Tanszékének professzora, az MTA–BME „Lendület” Statisztikus Térelméleti Kutatócsoport vezetője. Szakterülete kvantumfizika, statisztikus térelmélet.

A szerkesztőbizottság valamennyi új tagjának köszönöm, hogy számos egyéb feladatuk mellett is vállalták a *Fizikai Szemle* támogatását.

A februári elnökségi ülés másik, a Szemlét érintő határozata, hogy ezentúl évenként két *Fizikai Szemle Nívódíjat* adhatunk: egyet a fizika tanításával és egyet a fizika tudománnyal, illetve tudománytörténettel foglalkozó írásért. A díjakról a szerkesztőbizottság dönt és azok a Társulat éves küldöttközgyűlésén – legközelebb 2018. május 12-én – kerülnek átadásra.

Bízom benne, hogy a megújult szerkesztőbizottság segítségével sikerül megőriznünk a Szemle értékeit, de ebben továbbra is számítunk valamennyi fizikus és fizikatanár kollégánk támogatására: örömmel veszünk híreket, észrevételeket, véleményeket, tanácsokat, de amire leginkább szükségünk van az minél több érdekes és színvonalas cikk. Becsüljük meg egymást azzal is, hogy tájékoztatjuk a szakmai közvéleményt saját vagy környezetünk érdekes új eredményeiről.

Lendvai János
főszerkesztő

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:
Lendvai János

Szerkesztőbizottság:
Bencze Gyula, Biró László Péter, Czitrovszky Aladár, Füstöss László, Gyürky György, Hebling János, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Koppa Pál, Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc, Simon Péter, Sükösd Csaba, Szabados László, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:
Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:
szerkesztok@fizikaiszemle.hu
A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:
http://www.fizikaiszemle.hu

A címlapon:

Koronakitörés 2012. augusztus 31-én a Solar Dynamics Observatory felvételén. A kitörést követően, szeptember 3-án sarki fényeket észleltek (NASA/SDO). Lásd a nyitó írást a 75. oldaltól. Az alábbi youtube-helyen videó tekinthető meg:

TARTALOM

Március (<i>Lendvai János</i>)	73
<i>Gombosi Tamás, Kecskeméty Károly: Viharok a világűrben</i> <i>Az űridőjárást alakító tényezők és a Földön jelentkező hatások áttekintése</i>	75
<i>Radnóczy György, Bert Braeckman, Diederik Depla, Misják Fanni:</i> Nagyentrópiás ötvözet-vékonyrétegek szerkezete <i>Az újonnan megjelent, legalább 5 ötvöző elemből álló nagyentrópiás ötvözetek vékonyrétegeként is ígéretesek</i>	81
<i>Horváth Gábor, Takács Péter, Barta András, David Pye: A vízfelszín</i> Brewster-féle sötét foltjának polarizáció-optikája – 2. rész <i>Egy szabad szemmel is sokszor észlelhető optikai jelenség részletes tárgyalása – e részben a fényképezés és a festmények</i>	86
A FIZIKA TANÍTÁSA	
<i>Medvegy Tibor: Kevésbé ismert demonstrációs kísérletek cseppfolyós</i> nitrogénnel <i>Harminc kísérlet cseppfolyós nitrogénnel</i>	89
<i>Szokmány Csaba: Microsoft Excel program használata a természet-</i> tudományok tanításában <i>A program, mint oktatási segédeszköz az adatfeldolgozásban és a számítások könnyítésében</i>	95
<i>Papp Katalin, Flach Fanni, Molnár Milán: A kisgyermekkor</i> természettudományos nevelés itthon és külföldön – helyzetkép <i>Húsz év, hat TIMSS-felmérés eredményei, különös tekintettel a 2015. évi legfrissebbre</i>	101
HÍREK – ESEMÉNYEK	
Bródy Imre Országos Fizika Kísérletverseny – felhívás jelentkezésre	107
Tudós leszek fizikából – feladatmegoldó szakkör az ELTE-n	108
KÖNYVESPOLC	
Diósi Lajos: Bevezetés a kvantuminformáció-elméletbe (<i>Gesztli Tamás</i>)	108
<i>T. Gombosi, K. Kecskeméty: Cosmic storms</i>	
<i>G. Radnóczy, B. Braeckman, D. Depla, F. Misják: Structure of high entropy alloy thin layers</i>	
<i>G. Horváth, P. Takács, A. Barta, D. Pye: Polarization optics of the Brewster's dark patch visible on water surfaces – part II</i>	
TEACHING PHYSICS	
<i>T. Medvegy: Little-known demonstrations with liquid nitrogen</i>	
<i>Cs. Szokmány: Use of Microsoft Excel in science teaching</i>	
<i>K. Papp, F. Flach, M. Molnár: Survey on early childhood science education in Hungary and other countries</i>	
EVENTS, BOOKS	

